
ПРОГЛААС

Издание на Филологическия факултет
при Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”

кн. 1, 2015 (год. XXIV), ISSN 2367-8585

ЮБИЛЕЙ

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ,

ПРОФ. ДАСКАЛОВ

Професор д.ф.н. Николай Даскалов е доцент от 1982 г., а от 2002 г. – професор по славянски литератури във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Преподавателската му дейност е фундаментална за славистиката във ВТУ. Той е основоположил курсовете по славянски литератури за студенти от различни специалности, изнесъл е първите лекции по полска литература, по рецепция на славянските литератури в България и междуславянска литературна рецепция, водил е редица специализирани семинари и избираеми дисциплини.

Професор Николай Даскалов е роден през 1939 г. в село Брестник, Пловдивска област. През 1965 г. завършва българска филология и руска филология в Софийския университет. Славянски литератури

изучава при известния славист проф. Емил Георгиев, като посещава и неговия кръжок, където допълнително развива славистичните си интереси. Няколко години работи като учител. От 1971 г. е асистент във ВТУ, първоначално по методика на литературното обучение, от 1975 – по славянски литератури. През 1977 г. защитава докторската си дисертация „Типологически аналогии, характеризиращи прехода от романтизъм към реализъм в поетическото творчество на Витеслав Халек и П. Р. Славейков“. Негови рецензенти са Георги Димов и Емил Георгиев. Още тук Николай Даскалов показва силата си на компаративист, която характеризира и следващите му литературни изследвания. След бохемистично-българистичния паралел той се устремява към полската романова епопейна ос и силата на „оспорваните шедеври“ – историческите романи *Quo vadis* на Хенрик Сенкевич, *Пепелища* на Стефан Жеромски и *Фараон* на Болеслав Прус. Както сам обича да разказва, техният магнетизъм го осенява в Карловата Прага, по време на разговорите с академик Петър Диневков. „И тогава нещо повя от големия свят на полската литература“ – казва за този миг на озарение професор Николай Даскалов. Така се стига и до неговата най-приносна книга *Оспорвани шедеври (1994)*, която излиза и във второ, допълнено и преработено издание под красноречивото заглавие *Сюжетите на историята и реваншизмът на духа (2001)*. Някои от темите на полонистичната монография са първоначално преподавани в рамките на специализирани семинари за филолози-българисти, които през 80-те години привличат най-много студенти (сред които и авторката на настоящите редове). Големи пасажи от тази книга са преведени на полски от Анджей Новосад, а понастоящем цялата книга е преведена от значимия българист и преводач на българска литература, носителя на Евтимиева награда д-р Войчех Галонзка. Книгата е приносна както в българския, така и в полския литературоведски контекст и винаги е била обект на интерес. Тя несъмнено принадлежи към българската полонистична класика.

Проф. Николай Даскалов е автор и на богата поредица от изследвания, свързани с междуславянските културни връзки и междуславянската литературна рецепция. Те намират монографичен израз в книгата *Славянски литературни взаимоотношения (1999)*, както

и в множество статии и участия в научни форуми. Трябва да се отбележи, че в неговите славистични компетенции съществено място заемат всички клонове на славистиката, в това число русистиката и българистиката. Той е и вдъхновен познавач на останалите европейски литератури, което личи в сравнителните му разработки. Научният му път включва поредица от специализации в Краков, Варшава и Бърно, а международната му преподавателска дейност се съсредоточава върху лекционни курсове по български език и литература в Карловия университет (Прага) и университета „Ян Амос Коменски“ (Братислава).

За приноса си към разпространението на полската култура той е награден с високите отличия на полската държава – Ордена за заслуги към полската култура (1998 г.) и Кавалерския кръст за заслуги към Република Полша (2014 г.).

Професор Даскалов е изпълнявал и редица ръководни длъжности: декан на Филологическия факултет (1996–2003), зам.-декан (1987–1990), директор и зам.-директор на Международния семинар по български език и литература. Особено важна е неговата роля за изграждането на катедра „Славистика“, на която е първият и дългогодишен ръководител (1996–2005). Създаденият по негова инициатива Полски център е първият от веригата центрове в днешния Славистичен комплекс и решаващ фактор за стимулиране на полонистиката във ВТУ. И до ден днешен той е любимо място за провеждане на международни срещи и камерни церемониални събития и е неповторим по облика и атмосферата си. Неговият стил на обзавеждане, избран от професора, отразява усета за кралското величие на полската култура.

Да пожелаем здраве и творческо дълголетие на професор Николай Даскалов!

Здраво бъдете и на окрилената от него славистика!

Маргрета Григорова